

ಧಾನಿಯ ಮೂವರು ಮಿತ್ರರು | ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ

ಅನುಜಾ ಹಲ್ಲಾರ್

ಧಾನಿಗಳು

ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಕಥೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಲುಪಲು ಇರುವ ಸಾಧನವಾಗಬಹುದು. ನನ್ನ ಆರಂಭಿಕ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ನಾನಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಾವನೆಗಳ ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಟು ಹೊಂದಿರಬೇಕೇ ವಿನಾ ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕಲಿತುಕೊಂಡೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪುಟಕ್ಕೂ ಕಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ಕಥೆಯ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಭಂಗ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ. ನೆನಪಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಥೆ ಕೇಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು (3ರಿಂದ 5 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನ) ಕೂಡ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಊಹೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗಿನ ವೃತ್ತದ ಸಮಯದ (circle time) ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಥೆ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ ಬರಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಜಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ಕಥೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೋಧನ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿದ್ದಾಗ, ಪಾಠವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳದೇ ಇದ್ದಾಗ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಗನವಾಡಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ

ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ರಮೇಣ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗತೊಡಗಿದರು ಮತ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನನಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ನಾನು ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

- ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಗವಾಗಿ ಓದುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಕಥೆಯ ಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಪ್ತ ಅಭಿನಯ ಮಾಡುವುದು
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಮುನ್ನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೋಧನ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು
- ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು

ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಥೆಯ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಊಹಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

ಬಿಗ್ ಬುಕ್ ಸ್ಟೋರಿ: ಧಾನಿ ಕೆ ತೀನ್ ದೋಸ್ತ್

ಒಂದು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧಾನಿ ಕೆ ತೀನ್ ದೋಸ್ತ್¹ ಎಂಬ ಬಿಗ್ ಬುಕ್²ನಿಂದ ಕಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿದೆ. ನಂತರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಗೆ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ. (ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು). ಮಕ್ಕಳು ಕುತೂಹಲಗಳಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದವು. ಉದಾ: ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹೋದವು? ಧಾನಿ ಯಾಕೆ ಬೇಸರಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ? ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಅವರದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ ಮತ್ತು ನಾನು ನಟನೆ ಮತ್ತು ಸನ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಆಗ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಳಿದ, 'ಕಾಗೆಗೆ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಅದರ ಒಂದು ಕಾಲು ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜೋರಾಗಿ ಅಳಲು ಶುರುಮಾಡಿತು.' ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಹೇಳಿದಳು: 'ಕಾಗೆಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದೆ'. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸೇರಿಸಿದರು: 'ಕಾಗೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಚಿನ್ನಿನ ತಾಪ ತಾಳದೆ ಕೆಳಗೆ ಚಿತ್ತು,' ಎಂದು. ಒಂದೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ ನಾನು ಆಗ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಬ್ಬ ಸುಗಮಕಾರಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಶಾಲಾಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ-ಕಾರರಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನೇ ಮುಂದೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ತರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿರುವಂತೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಿಂತನೆಯುಳ್ಳವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಶಾಲ ಗುರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನ:

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಬೋಧನ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು-ಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಯ್ಕೆ:

- ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಪಠ್ಯವಿರಬೇಕು.
- ಆ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೊಳೆಯುವಂತೆ, ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಥೆಗಳಲ್ಲ ಇರಬೇಕು.
- ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲನ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಳಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುದ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಕ್ಕಳ ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅವಧಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಕಾರಣ ಕಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದೀರ್ಘವಾಗಿರಬಾರದು.

ಕಥೆಯ ಭಾಷೆ ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಥೆಯ ಪಠ್ಯವು ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮೌಖಿಕ ಭಾಷೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅವಧಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವ ತರಗತಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಕಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮುಕ್ತವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತವಾಗಿ/ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಧ್ಯೆಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದು ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ಕಥೆಯ ಓಫಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ನಂಟು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ: ನಿಮಗೂ ಧಾನಿಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ ಗೆಳೆಯರಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೌದಾದರೆ, ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾವುವು? ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಏನನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ? ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೈಜ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು, ಮಾತನಾಡಲು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು, ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಬಗೆ

ಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಬಗ್ ಬುಕ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಕಥೆಯನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಅಥವಾ ಕಲಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು (Learning Objectives- LOs) ಹೊಂದಿದ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ, ಅಭಿನಯ, ದೃಶ್ಯ ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಕಲ್ಪನೆ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು (ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ,

ನಾಟಕದಂತಹ ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ) ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ, ಅಭಿನಯದ, ಪದಗಳ ಧ್ವನಿಯ ಪುನರುಚ್ಚಾರದಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಯ ಧ್ವನಿ ಕಾ ಕಾ, ಬೆಕ್ಕಿನ ಧ್ವನಿ ಮಿಯಾಂ ಮಿಯಾಂ ಇವುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿವು (phonological Awareness) ಮೂಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ.

ಬೋಧನ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಉತ್ತಮ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬಹುದು. ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಮಹತ್ವದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅಪಾರವಾದ ಋಷಿಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಧಾನಿ ಕೆ ತೀನ್ ದೋಸ್ಟ್, ಸುರೇಶ್ ಸ್ವಪ್ನಿಲ್, ರೂಮ್ ಬು ರೀಡ್ ಇಂಡಿಯಾ.
2. ಚಗ್ ಬುಕ್ಸ್ ಓದಲು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮುದ್ರಿತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಓದಲು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಅನುಜಾ ಹಲ್ದರ್ ಅವರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಆಗಿ (2021-22) ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಉಧಾಮ್ ಸಿಂಗ್ ನಗರದ ಖತಿಮಾದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಇಸಿಇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ಅಂಗ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಅಂಗ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ. ಅವರನ್ನು anujahalder18@gmail.com ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ಮಂಜುನಾಥ್ ಚಾಂದ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್.ಎನ್.